

UČITELJSKI POKLIC POSTAL "NEVAREN"!

Šolarji so lani izvršili preko 100 umorov in 12.000 ropov s pomočjo orožja, nad četrt milijona vlomov in povzročili 600 milijonov škode.

WASHINGTON, D.C. — Učiteljski poklic postaja v ZDA nevaren, če že ni to dejansko postal. Učitelji ter učiteljice se čutijo velikokrat ogrožene v učilnicah višjih šol po naših mestih, v manjši meri v predmestjih in na podeželiu. Da bi povečali varnost v učilnicah, so v šolah Los Angelesa v Kaliforniji povezali šolske zvonce z glavnim uradom.

V državi Arkansas se učitelji zavzemajo za sprejem posebne zakona, ki bi dovoljeval pregled šol in šolarjev za orožje brez predhodnega dovoljenja sodišča. V Pittsburghu so učitelji ob koncu štrajka zahtevali uvedbo strožje discipline in obveznih kazni za šolarje, ki napadejo učitelja (učiteljico).

V preteklem letu so po podatkih Narodne vzgojne zveze (National Education Association) v vseh ZDA zakrivali šolarji 100 umorov, 12.000 oboroženih ropov, 9.000 posilstev, 270.000 šolskih vltomov in napravili za 600 milijonov dolarjev škode.

"Učenje je postalo zelo nevaren poklic," pravi predsednik Učiteljske zveze v državi Maine. Navedene številke to potrjujejo in nas morajo vse, prav posebno pa starše in vzgojitelje, pripraviti do resnega razmišljanja in iskanja poti in sredstev, ki naj sedanjo smer našega šolstva in šolanja preobrnejo in povedejo na pravo pot. Da je sedanja zgrožena in napačna, o tem ni nobenega dvoma, vsaj ne za tiste, ki so pripravljeni pogledati resnici v obraz.

Islandija prepovedala britanskim ribičem lov v svojih obalnih vodah

REJKJAVIK, Island. — Islandske ladje obalne straže so ukazale 25 britanskim ribičskim ladjam, ki so lovile kakih 40 milj od obale Islandije, naj zapuste islandske obalne vode, ki jih je Islandija lani raztegnila do 200 milj od svojih bregov. Velika Britanija te raztegnitve ne priznava in se je zato zapletla v odprt spor z Islandijo.

Po posredovanju NATO je prišlo pretekli teden do obiska predsednika islandske vlade, v Londonu in do razgovorov s predsednikom britanske vlade Wilsonom. Po večdnevni pogajanji naj bi obe strani prišli do načelnega sporazuma, ki ga pa morajo potrditi vsi prizadeti, in prvi vrsti islandski parlament.

Britanske ribiške ladje so se ravnale po islandski odredbi in odpule iz islandskega 200 milj širokega obalnega pasu, da se ne bi spor znova zaostрил in prepričal odobritev dogovora. Ta bo verjetno omejil ulov britanskih ribičev v islandski vodah na okoli 80.000 ton rib letno od 135.000, kot je veljalo do lanskega novembra.

Vremenski prerok

Večinoma oblačno z verjetnostjo naletavanja snega čez dan, zvečer in jutri. Najvišja temperatura okoli 26 F (-3 C).

Novi grobovi

Jennie Kaluza
V 84. letu starosti je po dolgotrajni bolezni umrla v St. Alexis bolnici Jennie Kaluza, rojena Kovačič, z 3608 Independence Road, vdova po leta 1959 umrlemu možu Josephu, sestra pok. Mary Gerl, pok. Johna Kovačiča, Antonije Vrh, pok. Josephine Kovačič, teta in stara sestra Helene Barba v Jugoslaviji, rojena v vasi Smrje, pošta Prem, od koder je prišla v Ameriko kot mlado dekle in živila pri sestri Mary Gerl, dokler se ni poročila. Pokojna je živila 50 let na Independence Road, 36 let, do svoje upokojitve leta 1956, je bila zaposlena kot obratovalka stroja pri Cleveland Worsted Mills. Bila je članica Progresivnih Slovencev, krožek št. 1 in Kluba slovenskih upokojencev, Waterloo okrožje. Pogreb bo v petek ob 9.15 iz Železovega pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Avenue ob 10. uri, nato v družinsko grobnico na pokopališču Kalvarija. Pogreb ima v oskrbi nečakinja pokojnice Julia Novak.

Stanley A. Kozinski
V torek je nenadno umrl pri delu zadet od srčne kapi 51 let stari Stanley A. Kozinski z 18645 Detroit Avenue, rojen v Clevelandu, mož Anne, roj. Jančevič, brat Casimira in Chesterja Kozinskih. Pogreb bo v soboto ob 9. dopoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62 St., v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Mary Hendryx
V Euclid General bolnišnici je po dolgi bolezni umrla 59 let stara Mary Hendryx s 1143 Elmwood Drive, Willoughby, rojena Sporic v Clevelandu, vdova po leta 1970 umrlem možu Alfredu, sestra Michaela Sporicicha ter Barbare Hovevar. Zaposlena je bila skozi 30 let pri Zagar Tool Co. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v petek, ob 10.15, v cerkev sv. Kristine ob 11, nato na pokopališče. Družina bo hvaležna za darove Slovenskemu starostnemu domu v pokojničin spomin.

Kočljivo pomanjkanje
NEW YORK, N.Y. — Trenutno manjka okoli 3.000 strokovnjakov za fizično terapijo.

VEDNO VEČ POROČENIH ŽENA, MATER Z NEDORASLIMI OTROCI REDNO ZAPOSLENIH

Bili so časi, ko so žene v naši deželi skrbale za dom in vzgojo otrok, ko so le izjemno bile poklicno zaposlene izven doma. Ti časi se zdijo sedaj daleč, vedno več žena in mater nedorastlih otrok dela redno izven svojih domov.

Leta 1947 je bilo zaposlenih v ZDA skupno 29.865.000 poročenih moških in 6.502.000 poročenih žensk. Sedaj je zaposlenih 37.788.000 poročenih moških in 19.835.000 poročenih žensk. Število zaposlenih moških je poraslo v 28 letih za 27%, v istem razdobju pa število poročenih žensk kar za 205%. V l. 1947 je prišla na pet zaposlenih poročenih moških povprečno ena poročena ženska, sedaj je to razmerje izpod 2:1!

Proučevalci položaja trdijo, da pojde razvoj dalje v to smer, poročene ženske se v vedno večjem številu vključujejo v redno delovno silo ne le v pisarnah in prodajal-

V TEZAVAH — Guverner države New York Hugh Carey ima pri opravljanju svojih javnih poslov veliko težav, ker je država New York komaj v kaj boljšem finančnem stanju kot mesto New York.

Tito upa na ohranitev neodvisne Jugoslavije

Vodnik jugoslovanskega komunističnega režima je mnenja, da bo ta preživel njegovo smrt.

WASHINGTON, D.C. — Tukajšnji "The Washington Post" prinaša iz Beograda poročilo, v katerem pravi, da je Josip Broz Tito mnenja, da bo SFR Jugoslavija njega preživela, četudi v Zvezi komunistov disciplina ni na višku.

V razgovoru z neko sodelavko zagrebškega lista je Broz obdolič člane Zveze komunistov Jugoslavije, da ne "izpolnjujejo svojih dolžnosti in ne izvajajo sklepov oziroma odredb". Tudi ideološko vezbanje ni na zadovoljivi višini, toda Tito upa, da bo sedanji komunistični državni in družbeni red srečno preživel njegov odhod.

V razgovoru je na vprašanje vloge žensk v Jugoslaviji Tito rekel, da je ta v tem pogledu "zaostala" in da bi se morale "ženske bolj energično boriti za svoj položaj".

Posredovanje med Alžirijo in Marokom

Zastopniki arabskih držav posredujejo med Marokom in Alžirijo v sporu zaradi španske Sahare, ko so se spet oglasili ZN.

RABAT, Mar. — Zastopniki vrste arabskih držav so se oglašili tu in v Alžirju ter posredovali v sporu o bodočnosti španske Sahare. Španija je to na pritisk Maroka sklenila prepustiti temu in Mavretaniji konec prihodnjega meseca, četudi je posebna resolucija Združenih narodov določila, naj bodočnost odloči ljudsko glasovanje.

V Madridu in Rabatu so na stališču, da je bila resolucija ZN izvršena, ko so povprašali za mnenje plemenske poglavarje v Sahari in se jih je 70% izjavilo za združitve z Marokom in Mavretanijo.

V Alžirju tega ne priznavajo in podpirajo gibanje domačinov za neodvisnost Polisario, ki vodi proti Maročanom in Mavretanijcem gverilsko vojno. Zadnjič so posegle v boj same alžirske čete in je nekaj dni izgledalo, da bo prišlo do pravega vojnega spopada med Marokom in Alžirijo. Vojni poročili obeh držav govorijo o porazu nasprotnika in o lastni zmogi v zelenici Angala.

Glavni tajnik Združenih narodov Kurt Waldheim je med tem imenoval posebnega zastopnika, ki naj bi izvedel ljudsko glasovanje v Španski Sahari v skladu z resolucijo ZN. To pomeni okrepitev stališča Alžirije in v Rabatu so izjavili, da so pripravljeni o vprašanju razpravljati.

Chrysler bo kupil motorje pri Volkswagnu

DETROIT, Mich. — Chrysler Corporation se je odločila kupiti za svoj mali avtomobil, ki ga misli poslati na trg za leto 1978, pri Volkswagen tovarnah v Zahodni Nemčiji. Slično odločitev je napravila že preje American Motors Corp.

Trdijo, da bo Chrysler na ta način prihranil okoli 100 milijonov dolarjev, ker mu ne bo treba graditi lastnih tovarn za motor in še nekatere dele, ki mu jih bo dobavljal Volkswagen.

PREDSEDNIK FORD: VRHOVNO SODIŠČE JE ŠLO PREDALEČ!

Predsednik ZDA je izjavil, da je šlo Vrhovno zvezno sodišče v vprašanju dovoljene prekinitve nosečnosti predaleč. Ford je v volivnem letu, ko postaja to vprašanje pereče in kočljivo, zavzel umirjeno "srednjo pot".

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Gerald R. Ford je v razgovoru z W. Cronkitom, glavnim poročevalcem novic na CBS televiziji razpravljal o vprašanju zakonitosti prekinitve nosečnosti. To vprašanje namreč prihaja bolj in bolj v ospredje razpravljanja v volivnem letu 1976. Vrhovno sodišče je leta 1973 razveljavilo večji del nekdanjih prepovedi in postavilo svoja lastna določila. Ta so od tedaj veljavni zakon v vsej deželi. Proti prekinitvi nosečnosti skoraj "na željo" se je dvignil v dobrem delu dežele močan odpor. Posebno obširen je ta med katoličani, ki so začeli obsežno kampanjo za posebno dopolnilo ustave, ki bi naj odločitev Vrhovnega sodišča ZDA razveljavilo.

Kampanja za in proti prekinitvi nosečnosti sega vedno širše v javnost in v letu predsedniških volitev bodo morali kandidati zavzeti radi ali neradi svoja stališča. Predsednik Gerald R. Ford, ki se poteguje za pridobitev republikanske predsedniške kandidature, je v razgovoru za televizijo, ki je segel v večji del domov po vsej naši deželi, dejal, da je Vrhovno sodišče šlo v svojih določilih za dovoljenje prekinitve nosečnosti predaleč. Pri tem je odklonil podporo kampanji za dopolnilo k zvezni ustavi, ki bi razveljavilo odločitev Vrhovnega sodišča in obnovilo preje veljavne zakone, ki so prekinitev nosečnosti močno omejevali.

V zelo skrbno sestavljeni izjavi je predsednik Ford dejal, da je proti prekinitvi nosečnosti "na zahtevo", da pa priznava slučaje, kot so med drugimi posilstvo in nevarnost za življenje nosečnice, ko bi naj bila prekinitev nosečnosti dovoljena. Predsednik Ford je mnenja, naj bi bilo to vprašanje prepuščeno v odločanje zakonodajam

posameznih držav v večji meri, kot je sedaj. Temu predlogu nasprotujejo zagovorniki sedanjih določil, ker so prepričani, da bodo državne zakonodaje prekinitev nosečnosti daleko bolj omejevale, kot jo določila Vrhovnega sodišča iz leta 1973. Z zadovoljstvom so med tem sprejeli Fordovo izjavo, da ne podpira kampanje za ustavno dopolnilo, ki bi naj določila Vrhovnega sodišča razveljavilo in vzpostavilo veljavnost zakonov, ki prekinitev nosečnosti dopuščajo le v posebnih, redkih slučaji in okolištinah.

Fordovo stališče obsodili obe strani in celo njegova žena

Nadškof Joseph L. Bernardin v Cincinnatiju v državi Ohio, predsednik katoliške škofovske konference v ZDA, ki se zavzema za prepoved prekinitve nosečnosti v večini slučajev, je včeraj označil stališče predsednika G. R. Forda za "nedosledno in razočarujoče".

Ena od voditeljic gibanja za ženske pravice Gloria Steinem je obdoličila predsednika Forda, da s svojo izjavo, da je šlo Vrhovno sodišče "predaleč", vzpodbuja k "brezzakonu".

Mrs. Betty Ford, žena predsednika, je v posebni izjavi potrdila svojo podporo odločitvi Vrhovnega sodišča, o kateri je njen mož dejal, da "je šla predaleč". "Jaz sem vesela, ko vidim, da je odprava plodu bila vzeta iz zakotij in spravljena v bolnišnice, kamor spada," pravi izjava Betty Ford.

Predsednikovo "zmerno stališče" je bilo torej oboje in napadeno od vseh strani, kar je za tako stališča običajno. S kompromisi ni nihče popolnoma zadovoljen, pa jih tudi nihče popolnoma ne odklanja. So neke vrste življenjska nužnost v sredini z različnimi nazori in načeli.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Prometni tajnik William T. Coleman Jr. je včeraj dovolil Francoski in Britanski letalski družbi, da lahko poletita s svojimi nadzvočnim potniškim letalom Concord na letališče Kennedy pri New Yorku vsaka po dvakrat na dan, na letališče Dulles pri Washingtonu, D.C., pa po enkrat na dan. Pričakujejo, da se bodo poleti na letališče Dulles začeli verjetno v aprilu, da pa se bodo poleti v New Yorku zavele do konca leta, če bo do njih ob tolikšnem odporu sploh kdaj prišlo.

GUATEMALA CITY, Gv. — Močan potres je včeraj zjutraj pred zoro povzročil ogromno uničenje tod in po drugih krajih celinske Srednje Amerike in dela Mehike. V Guatemali cenijo število mrtvih na vsaj 2.000.

SAN FRANCISCO, Kalif. — Včeraj je bila izbrana in vmeščena poroka, ki bo odločila o obtožbi Patricie Hearst. Glavni odvetnik F. Lee Bailey je

Iz Clevelanda in okolice

Seja Čitalnice—
Slovenska narodna čitalnica v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju ima v nedeljo, 8. februarja ob dveh popoldne svojo sejo in volitve odbornikov.

Seja—
Podružnica št. 41 SZZ ima v nedeljo, 8. februarja ob dveh popoldne sejo v SDD na Waterloo Road.

V Argentino—
Skupina rojakov in rojakinj poleti v Južno Ameriko in bo v dneh od 11. do 15. februarja v Buenos Airesu v City hotelu, kjer bodo izšli v soboto, 14. februarja prijateljski večer s Slovenci v Argentini, na katerem bo igral Lou Trebarjev orkester.

Rojenice—
Kennethu in Donni Malensek na Richmond Heights se je 26. januarja rodil drugi sinko. S tem sta postala peti stari oče in stara mati John in Jennie Arko iz Euclida, preje z Norwood Road v Clevelandu, ter Mr. in Mrs. Malensek s Highland Heights. Cestitamo!

V bolnišnici—
Poznani rojak Florijan Sekne z 2233 Country Club Drive v Wickliffu, ki je dolgo živel z družino na Norwood Road, je v Lake County Memorial bolnišnici. Obiski so dovoljeni in dobrodošli!

Carl Stokes pričal o šolski integraciji—
Nekdanji clevelandski župan Carl Stokes, ki živi sedaj v New Yorku, je nastopil včeraj kot priča v podporo tožbe NAACP za večjo integracijo šol v Clevelandu. Trdi je, da prevažanje šolarjev ne bo povzročilo odhajanja ljudi iz Clevelanda, kar napovedujejo nasprotniki prevažanja šolarjev.

"Mrtvi prejemale čke" iz mestne hiše—
Preiskava je razkrila, da je bilo izdanih vsaj 85 neupravičenih čekov iz mestne blagajne v skupni vsoti okoli \$150.000, na imena umrlih mestnih uslužbencev ali takih, ki so mestno službo že zapustili. Mestna uprava dolži za te poneverbe mestni obračunski sistem, ki temelji na zaupanju osebam, ki so odgovorne in upravičene izdajati čke.

trdil, da je bila obtožbenka hančnega ropa pod pritiskom, "prestrašena", "ranljiva" in "zloračljiva" ter da bi jo "razstrelili na kose", če se jim ne bi pokorila. Javni tožilec je trdil, da je bila obtožena prostovoljna sodelavka pri bančnem ropu in da bo to razvidno iz gradiva, ki ga ho predložil.

DŽIBUTI, Fr. Som. — Francoski vojaški streli so ubili 6 gverilcev, ki so ugrabili 30 francoskih šolarjev za talce v podporo njihovi zahtevi po takojšnjem priznanju neodvisnosti temu ozemlju. Poleg 6 gverilcev je bila pri streljanju ubita tudi neka francoska učenka. Francoski nastop proti gverilcem je sprožil kratko streljanje s somaljskimi vojaki, zbranimi na drugi strani meje. Francoska vlada je pozvala domov svojega poslanika v Somaliji in izjavila, da bo zahtevala izredno sejo Varnostnega sveta za razpravo o somaljskem napadu.

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Manager Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

- Združene države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
- Kanada in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States: \$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; 7.00 for 3 months
- Canada and Foreign Countries: \$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months
- Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 20 Thursday, Feb. 5, 1976

Sila brezboštva

Spominjamo se na tiste čase, ko so pred več leti po svetu z navdušenjem razglašali veselo vest, da se je našla pot do sporazuma med Vatikanom in Jugoslavijo; prvo komunistično vladano državo, ki želi urediti svoje odnose do katoliške Cerkve v obliki in obsegu, ki bo sprejemljiv za obe strani. Potem so obširno pisali o sporazumu, ki nosi ime "protokol", in je bil slovesno podpisan. In še so s se večjim navdušenjem omenjali nekaj kasneje, da je na povabilo papeža Pavla VI. prišel na uradni obisk v Vatikan sam predsednik Jugoslavije Josip Broz in da je za časa obiska na Vatikanu vihrala zastava z rdečo zvezdo.

Na splošno je iz teh poročil in komentarjev odsevala misel, da je bil s tem aktom sporazuma prebit led komunističnega mrzlega oklepa okrog vprašanja verske strpnosti, če že ne svobode, za ves komunistični svet in za vse veroizpovedi. Odsev te domneve po svetu je povzročil pričakovanje boljših časov za molčečo in tiho Cerkev onstran železne zaves in v prenekatih časih je bilo utrdilo prepričanje, da se bo tamkaj bojevitost brezboštvo uneslo in pomirilo, če že ne ustavilo. Svet je bil tako narejen, da se rad oklene v težkih časih kakršnih eden je versko preganjanje in zatiranje pod komunistično, vsake resilne bilke, pa naj bo še tako šibka, neznatna. (Ta pisec takemu pričakovanju ni verjel, ker pri marksizmu v taki zadevi, kot je verska svoboda, sporazum med Vatikanom in Titom ne more biti drugega kot prevara in laž, velika laž!)

Govorilo se je celo, da je papež ob obisku imenoval Broza za castnega kanonika cerkve sv. Jeronima v Rimu. Ali je imenovanje resnično ali ne, je težko z gotovostjo dognati, pa na drugi strani tudi ni toliko važno, da bi bilo vredno zasledovati resničnost.

Ta dozdnevni "častni kanonik" se je nekaj let po opisanem podpisu protokola sedaj spravljal prav odločno nad verske ustanove v svoji deželi, v prvi vrsti nad katoliško Cerkev, ki jo ima njegov režim za najbolj nevarnega nasprotnika. Saj je 26. novembra lani general jugoslovanske armade Djoko Jovanić, predsednik koordinacijskega odbora za ljudsko samozashito, dobesedno izjavil: "Borili se bomo zoper razrednega sovražnika... in zoper delovanje Cerkve in bomo imeli vedno v mislih, da je politični nasprotnik neprestano aktiven."

Da bo imelo poostreno zatiranje Cerkve legalno osnovo, je Tito odločil, da je treba poostri dotedanje zakonite določbe o "svobodi vere". Njegov ukrep so z veliko vestnostjo vzeli na znanje in ga začeli izpolnjevati zlasti komunistični vodje v Sloveniji. Izdelali so osnutek novega verskega zakona za Slovenijo v pristojnih odborih skupščine in Socialistične zveze delavne ljudstva (skrivališče za partijo!) ter ga pokazali režimskemu duhovniškemu društvu, niso ga pa predložili v oceno za morebitne spreminjavalne predloge slovenski škofovski konferenci, ki je edina pristojna v imenu Cerkve zastopati njene pravice in koristi. S tem so Cerkev globoko ponizali.

Dosedanjemu zakonu o verskih skupnostih za Slovenijo sta dodana dva nova in huda člena. Čl. 5 novega zakona pravi: "Prepovedano je v okviru verskih skupnosti ali njihovih organov organizirati in opravljati dejavnosti splošnega ali posebnega družbenega pomena in ustanavljati organizme za tako dejavnost." V drugem členu je določeno, da se prekrški zoper določila tega zakona kaznujejo z zaporno kaznijo do treh mesecev. Po starem zakonu ni bilo zaporne kazni, le kazni z globo.

Kaj spada pod "dejavnosti splošnega ali posebnega družbenega pomena" je obrazložil Tone Poljšak, podpredsednik komisije za vprašanja verskih skupnosti: organiziranje osnovnega, srednjega in visokega šolstva, izobraževanje na delovnem mestu, kulturne dejavnosti, zdravstveno in socialno varstvo, otroško varstvo, šport in rekreacijske dejavnosti... To razlago je dopolnil predsednik Verske komisije Rudi Čačunovič z izjavo: "Smo in bomo proti javnemu nastopanju verskih skupnosti v karitativni dejavnosti..."

Kdor se globlje zamisli, bo spoznal, da je namen zakona še bolj kot doslej omejit delovanje Cerkve na strogo versko področje znotraj cerkvenih zidov in preprečiti vsako pojav Cerkve izven svetišč. Zabraniti hočejo tudi vsako delovanje na dobrodelnem področju, ki pomeni eno bistvenih dejavnosti vsake prave verske skupnosti. Vatikanski koncil pravi: "Sv. Cerkev si dela ljubezni lasti kot svojo dolžnost in pravico, od katere ne more odstopiti." Kako neki bo v tej točki funk-

Bolj kot v katerikoli satelitski deželi in celo v Sovjetiji sami nastopa partija proti veri v Jugoslaviji, trdi dopisnik lista The New York Times iz Beograda. Bolj kakor poprej se je oblast v tej deželi trudila, da bi letos zatrla vsako javno znamenje Božiča. Beograjski list "Politika" je posvetil cel uvodnik, da bi obsojil prodajo gramofonskih plošč v Subotici, na katerih so domače božične pesmice.

Spriču vseh teh pojavov še hujšega zatiranja vere in Cerkve bo morda umestno zapisati, kar smo brali o zborovanju organizacije "The World Council of Churches", ki se je vršilo pred Božičem v Nairobiju v Keniji v Afriki. Predložena je bila temu kongresu sledeča resolucija: "The World Council of Churches, concerned about restrictions to religious freedom, especially in the USSR, respectfully requests the Government of the USSR to apply Principle 7 of the Helsinki agreement."

Resolucija je bila — odklonjena... Kdo se bo sedaj še upal upreti sili brezboštva?

L. P.

BESEDA IZ NARODA

Vabilo štajerskega kluba

CLEVELAND, O. — Na Valentinovo, praznik patrona ljubezni, pripravi odbor štajerskega kluba veselico s plesom, na kateri bodo postregli z domačimi kolinami in pustnimi krofi, pa še z drugimi dobrotami in najboljšo uvoženo kapljico.

To ne bo navadna veselica, celotni dobiček je namenjen našim bolnim slovenskim rojakom kot tudi Domu za ostarele na Neff Road. S svojo udeležbo boste podprli dober namen odbora kluba, klubovim delavcem pa dali priznanje za njihovo požrtvovalnost.

V Domu za ostarele preživljajo večer svojega življenja naši rojaki — pionirji slovenstva v Clevelandu. Njim smo se dolžni zahvaliti, da se današnja generacija tukaj uči slovensko, kajti oni so zidali slovenske domove, cerkve in šole, središča slovenske kulture v tujini.

Prošnja iz domovine se glasi takole:

"Ko mi je bilo 16 let, sem si želela višjo šolsko izobrazbo, ker pa doma ni bilo sredstev za šolanje, kmetje so delali takrat samo za davek, da so si obdržali domačije svojih pradedov, sem se podala v počitnice v Savinjsko dolino nabirat hmelj. Kljub deževnemu vremenu dela nisem prekinila in sem hudo bolela. Danes mi je 32 let in sem že 16 let v postelji hroma, v meni pa je še iskrica upanja. Leta 1975 sem bila tri tedne v toplicah tak, da danes gibam s prsti na rokah in nogah, ni pa sredstev za nadaljno zdravljenje. Če bi se lahko šla v toplice, imam upanje, da bi po 16 letih bila zopet sposobna postaviti se na noge. Prosim vas, rojaki, pomagajte!"

Z vašo prisotnostjo na Valentinovi veselici bo tudi nov op, da pomagamo zopet na noge omenjeni bolnici. Imamo še druge, ki iščejo pomoči. Pomagajmo jim, dokler moremo!

Za to veselico in zabavo bodo igrali "Veseli Slovenci". Vstopnice si lahko rezervirate pri odbornikih kluba, dobite pa jih tudi pri vrati Avditorija sv. Vida na Glass Ave. Večerja bo v soboto, 14. februarja, ob sedmih.

Na svidenje!
Za odbor:
Lojze Ferline

Zimski koncert s plesom je za nami

FAIRFIELD, Conn. — Začetni zimski koncert s plesom in prosto zabavo, katero je priredila Slovenska pevka glasbena skupina "Zvon" v Fairfieldu, je za nami.

Kljub napovedi slabega vremena in mrazu — 7° so se Slovenci Hrvatje in tudi Srbi odzvali, ne samo od tukaj iz Bridgeporta in okolice, temveč cele družine tudi iz Walingforda, New Havena, Conn., ter iz New

slov in številka sta spodaj.

V sredo, 28. januarja, je bil v naši pisarni rev. Alojzij Hribšek, župnik pri cerkvi sv. Križa v Fairfieldu, Conn. S seboj je prinesel veselo novico: pri fari vidi tečaj slovensčine! Gospod župnik je z zanimanjem pregledal Ligne prostore, pisarno, sejno sobo, arhivsko sobo in knjižnico, predvsem našo zalogo slovenskih šolskih knjig in učil. Pohvalil je skrbno sestavljene učbenike, ki jih uporabljajo naši učitelji na šolah v Združenih državah in Kanadi, in katere so sami sestavili. Liga je namreč lansko leto dala misel za simpozij slovenskih šolnikov, ki je bil v Clevelandu; o tem pa boste več brali v poročilu organizacije.

Tedaj je bilo sklenjeno, da bodo šole učni material menjale, tako da bodo dobile vse šole domala ves material, ki je v rabi. Liga je poskrbela za razmnožitev in ima na svojih policah tudi en izvod tega izrednega dela. Nismo šteli strani, svitek pa je visok blizu 6 inčev! Liga daruje slovenskim šolam po svojih močeh knjige, pa tudi trakove. Tako smo tudi gospoda župnika založili za prvo silo, on pa se je oddolžil in poklonil lep dar organizaciji. Naj bi imel več posnemovalcev po Ameriki!

Vsako leto razbremenimo dr. Zdravka Kalana in prevzamemo skrb za eno prosvetno uro na Osmi. Letos bo Ligina ura četrto nedeljo v aprilu. Pripravili smo presenečenje: gostovalo bo Slovensko gledališče iz Toronta. Vodil bo Vilko Čekuta, ki je odgovoren za Ligino prosvetno delo. Tako nam bodo Torontčani kaj hitro vrnil obisk, komaj do brega četr leta po naši prireditvi v Kanadi.

Ne pozabite naročiti Sv. pisma! To pa je naš naslov:

League SA, Inc.

P.O. Box 32

Brooklyn, N.Y. 11227

Telefon: 212 - 497-6761

(vsako sredo zvečer)

Glas iz Jolietja

JOLIET, Ill. — Ker se iz našega Jolietja redkokdaj zasledi v Ameriki domovino kaka novica, sem jih nekaj zbrala skupaj.

V preteklem letu 1975 se je v jolietški slovenski naselbini marsikaj spremenilo. Father Roman Malavasić je postal voditelj in župnik cerkve sv. Jožefa. Naporno delo mu je z veseljem sprejel pomagati nad vse navdušeni Father David Stalzer.

Število Slovencev v tej okolici ni veliko. Raztreseni smo tu in tam. Toda kljub temu je lanskoto leto, v soboto, 15. novembra, zvečer zvenelo kot v neki mali domači vasi.

Sola sv. Jožefa je ta dan priredila prijeten plesni večer. Dvorana je bila polna gostov od blizu in daleč. Večina deklet in žena je bila oblečena v slovenske narodne noše z rdečimi nageljnimi na prsih. Prav lepo in veselo so se nam nekajkrat zavrteli z narodnimi plesni fantje in dekleta iz Chicaga, pod vodstvom njihove učiteljice gospe Corinne Leskovar. Mnogo truda in skupnega dela je potrebnega, da se nekaj takega nauči.

Le s skupnimi močmi in s posnoscim na slovensko besedo, besedo, ki nas je vodila iz zibelke pa do danes in nas bo še vnaprej, jo naši otroci radi ponavljajo ter se zbirajo vsako soboto v šolskih prostorih. Kratak je tisti skupni čas, vendar nekaj pesmic in deklaracij so se pa prav lepo naučili.

Priredili so Miklavževanje v nedeljo, popoldne, 7. decembra 1975. Zbralo se le lepo število odraslih z otroci. Sest narodnih pesmi so zapeli odrasli obiskovalci večerne slovenske šole. Po končani prireditvi je prišel na oder sv. Miklavž v spremstvu angelov in navihanih parkljev. Parkeli so prestrašili ne samo otroke, ampak tudi odrasle.

neka praznik, da se prijatelji in znanci radi zberemo. Vsako leto smo ta večer preživeli s prijatelji v Chicagu. Za Silvestrovo 1975 pa smo se odločili, da priredimo družabni večer v Jolietu in res smo letos prvič v novo leto zaplesali na Parku sv. Jožefa. Vsak je rad pomagal pri pripravljanju. Dosti je bilo dela, toda lepo okrašena dvorana, vesela godba kvinteta Johna Arko iz Chicaga in večerja domačih kuharic je razveselila skoraj 400 gostov.

Srečno novo leto vsem bralcem Ameriške Domovine žele prijatelji iz Jolietja!

Lillian Cepon

Jugoslavija, v kateri živijo

VI.

MILWAUKEE, Wis. — Naslednje dopoldne smo obiskali moderno slikarsko razstavo nekaterih jugoslovanskih umetnikov v stavbi "Moderne galerije", ki stoji na levi strani vhoda v Tivolski park. Pred pol stoletjem je stala na tem mestu velika lesena slikarnica kulis za operno in dramsko gledališče. To slikarnico je takrat vodil s svojo družino češki emigrant, scenograf Skryžni. Pomagala pa sta mu slovenska umetniška slikarja Vavpotič in Magolič. Na drugi strani Moderne galerije se širi zanemaren Trubarjev park z njegovim belim marmornatim spomenikom in pravoslavno cerkvijo. Tu v bližini smo si hoteli ogledati bogati in zanimivi ljubljanski zgodovinski muzej, ki pa je bil ta dan zaprt. Radi tega smo obšli staro zgodovinsko stavbo, v kateri so razstavljani ohranjeni stari in neprecenljivi zgodovinski predmeti Ljubljane in okolice. V ozadju muzeja stoji velik bronasti spomenik zgodovinarju Valvazorju, malo v stran v smeri Nunske cerkve pa je velika palača Narodne skupščine. Na ogromnem trgu pred njo stoji velik, toda nerazumljiv spomenik padlim borcem v zadnji vojni in revoluciji. Okrog trga in na bivšem nunskem vrtu se širijo velike trgovske hiše s palačo "Iskre".

V teh hišah poslujejo številne potovalne agencije, razne trgovine, restavracije in razni bari oz. vinočoti. V eni teh restavracij smo imeli dobro kosilo.

Po kosilu smo z ženo in nečakom obiskali par dalnjih ženinih sorodnikov, Cilko in Janeza, ki imata v Milwaukeeju še dve živeči sestrji Fani in Tončko. Veseli našega obiska, še bolj pozdravov in darila, so nam postregli s slivovko. Po prijetnem razgovoru smo se poslovlili od prijaznih sorodnikov ter odšli na bivšo Bleiweisovo cesto, sedaj Prešernovo, kjer stanuje sestra milwaukeeškega rojaka Jožeta Matoha, Mici, ki je zdaj, ko je pred kratkim umrla njena stoletna gospodinja, vdova po sodniškem predsedniku Rogini, bolj mirna in zadovoljna, posebno še, ko je po raznih ovirah pridobila pravico do svojega malega stanovanja, kjer bo lahko v zadovoljstvu preživela jesen svojega življenja. Zelo vesela je bila našega obiska ter bratovega pozdrava in darila. Tudi druga Jožetova sestra prof. Roza ki živi v Novem mestu, je bila zelo vesela našega obiska in bratovega pozdrava. Izročili smo pozdrave tudi nečakinji znanega milwaukeeškega rojaka Franka Ermenca, Pavli, ki nas je lepo pogostila. Zelo vesela pozdravov je bila družina Lojzeta Cente, katere je poslala njegova sestra Anica, žena Lojzeta Jakliča iz West Allisa. Pri vseh teh obiskih so nam nudili slivovko in vino tako prijazno, da nisi mogel reči ne. Potem se da razumeti, da smo dobro prespali noč.

Običajno se prične pot rednih ogledov Ljubljane pri franciškanski cerkvi, kjer je v levem kotu stisnjen zanemaren Prešernov spomenik, nato nad umar-

mostovi in pot nas pripelje na veliko ljubljansko tržnico in živilski trg. Ta trg je bil imenovan po prvem slovenskem pesniku in časnikiarju duhovniku Valentinu Vodniku. Ko so mu leta 1889 postavili bronasti spomenik, je Vodnik zrl v licejska okna. Pozneje ko so podrli licej, v katerem je poučeval, se je okrog spomenika razvila tržnica, kjer je Vodnik prisiljen poslušati že desetletja živ žav, barantanje kupcev in prodajalcev v vseh slovenskih narečjih.

Kadar govorimo o Vodniku, najprej omenimo, da je bil pesnik. A bolj kot pesnika se ga spominjamo kot prvega slovenskega časnikiarja. Leta 1897 je izdal prvi slovenski časnik "Ljublanske novice". Bil je glavni urednik, edini časnikiar, ki se je v tiskarni spopadel tudi s črkami. Slovenci smo dobili svoj časnik 192 let za Francozi, 94 let za Rusi, toda pred Bolgari, Hrvati, Srbi in Romuni. Danes Vodnik zre v nekaj, česar že zdavnaj ni več, nihče ne razmišlja, da bi ga morali kam drugam predstaviti. Se danes po več desetletjih Vodnik, namesto da bi poslušal učene pogovore, mora poslušati gospodinjske sitnosti, kričanje prodajalcev in razne kuharske in zdravilne recepte. Ko sem pogledal njegov obraz sem imel občutek, da vodniku tudi takšni pogovori godijo. Nadaljevali smo pot proti ljubljanski stolnici.

Od Vodnikovega spomenika do stolnice sv. Miklavža je nekaj sto metrov. Danes je tu sedež ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. J. Pogačnika. Neko nedeljo sva bila z ženo pri ta zaspani maši. Stolnica je bila nabito polna vernikov. Pri izhodu nisem opazil niti enega znanega obraza. Malo stran pred nadškofijo, med dvorcem in stolnico sem opazil mal stoječi pravokotni spomenik na katerem piše: "Tukaj, škof dr. Rožman ni hotel sprejeti zastopstva partizanskih družin, da bi rešil nekaj svojcev iz italijanskih zaporov. Nihče od domačinov mi ni vedel dati pojasnila in odgovora na ta spomenik, ki stoji pred vhodom v ljubljansko nadškofijo.

Od stolnice nas je peljala pot k magistratu, kjer je lep pogled na Robbov vodnjak s stolnico v ozadju. Nadaljujemo pot po Mestnem in Starem trgu, kjer je polno zgodovinskih in arhitektonskih dosežkov, pa tudi neizmerne revščine. Pot nas je peljala čez most preko Ljubljane in krenili smo proti Križankam. Tu je spomenik pesniku S. Gregorčiču in Iliriji. Na križanskem vrtu se v polletnih dneih vršijo umetniške prireditve na prostem. Sledili smo pot mimo konservatorija, kjer so na vrtu postavljene bronasti spomeniki raznim slovenskim glasbenikom na čelu z očetom slovenske glasbe Matiji Hubadu st. Slede Univerza, Filharmonija in na koncu velikega Kongresnega trga, danes Trga revolucije uršulinske cerkev, kjer zveemo, da so prišle uršulinke k nam v 17. stoletju z glavno nalogo učiti francoščino plemiške sinove. Uršulinke so imele pred leti ob Nunki ulici velik vrt za obdelavo zelenjave in sprehode. Danes je tam novi del Ljubljane z modernimi stavbami. Se mimo Narodne skupščine, Operne hiše in na bivši Aleksandrovi cesti, danes Cankarjevi, pred Narodnim domom oz. Narodno galerijo se običajno konča ogled zgodovinskih zanimivosti stare Ljubljane.

(Dalje sledi)

L. G.

Razgovori na Dunaju o omejitvi oroženih sil obnovljeni

DUNAJ, Avstr. — Tu so se zopet zbrali zastopniki držav Varšavske zveze in NATO na pogajanja o vzajemnem sorazmernem zmanjšanju oroženih sil v Srednji Evropi. Pogajanja trajajo že nad dve leti, ne da bi do-

O državi in pravu Slovencev

"Karantanija", "Notranja Avstrija", "Ilirija", "Slovenija".

(Nadaljevanje)

Tukaj prihaja namreč do mešanja politične, socialne, državno-pravne, fevdalne zgodovine ter kulturne in zgodovine narodnih čustev in ne vem, česa še vsega. To, da je bilo koroško, štajersko ali kranjsko plemstvo menda "nemško" in je govorilo med seboj nemško, ni predmet državno-pravne zgodovine, ampak mogoče socialne ali kake druge. Toda tudi v tem primeru je treba biti natančen, kajti iz zgodovinskih listin ni razvidno nič nemškega do prejšnjega stoletja. Kranjsko in koroško plemstvo je govorilo slovensko, mogoče tudi spodnještajersko, o tem so dokumenti ohranjeni. Sicer pa, kateri naši sosednji narodi merijo svojo zgodovino po tem, kako je govorilo plemstvo? Koliko madžarskih, hrvaških in čeških plemičev je vedno govorilo v deželni jezik? In, če že uporabljamo taka merila, je bil mogoče jugoslovanski kralj Aleksander bolj "domač", ko je govoril srbsko?

Vendar pa nadaljujmo z Ilirijo. CesarSKI odlok iz leta 1849 določa: "Cesarstvo Avstrija obstoji iz naslednjih kronovin: iz nadvojvodstva Avstrije nad in pod Anizo (Enns)...; kraljevstva Ilirije, obstoječega iz: vojvodstva Koroškega, vojvodstva Kranjskega, poknežene grofije Goriške in Gradiške, mejne grofije Istre in mesta Trsta z njegovo okolico.

Grb Ilirije je galeja z vesli na morju in jadrom. Po omenjenem cesarskem odloku je Ilirija sama kronovina, sestavljena iz več dežel, ki so upravnno "kronovine", a v smislu omenjenega odloka pa pod skupno politično "kronovino" Ilirija, o kateri določa cesarsko kabineto pisanje od 31. decembra 1851 d.z. (1852) št. 4: Ime kronovine naj se uporablja v uradnem jeziku samo kot splošno označanje, pri posebnem imenovanju dežele pa naj se izraža vedno "lastni ji naslov". V ustavo so prešla potem imena kronovin, dasi Ilirija obstaja naprej, kar je vsebovano v grbu hiše Habsburg. Zakoni in odloki Ilirijo tudi naprej de iure in de facto upoštevajo. Tako odredba notranjega ministrstva št. 19 od 18. jan. 1850 določa, veljavna za vse "kronovine", odreja ustanovitev 16 polkov orožništva, od katerih dobi enega Ilirija. Ministrstvo za trgovino in obrt ustanavlja v Trstu "osrednjo pomorsko oblast" dne 26. aprila 1850: "Z istim dnevom prevzame osrednja oblast izvrševanje poslov, ki spadajo v zgoraj opisani delokrog in ki sta jih doslej opravljala za avstrijsko-ilirsko Primorje primorski gubernij, za druge kronovine pa namestništvo v Benetkah."

Beseda "ilirski" znanuje v teh primerih ne zemljepisnega in upravnega območja, ampak politično, državno-pravno. Tako tudi trgovsko ministrstvo, ki ustanovi leta 1871 pomorsko zdravstveno službo, torej po ustavni zakonodaji iz leta 1867, ustanovi pristaniške in pomorske zdravstvene službe na avstrijsko-ilirskem (kapitanji: Trst, Rovinj, Pulj, Mali Lošinj) in dalmatinskem obrežju. Zgledov je še vse polno. (Primeri so iz istega članka v "Casu".)

Bistvena pri državnem pravu je torej kontinuiteta, ne pa posamezni naslovi. Če tega ne upoštevamo, potem lahko tudi danes zatrujemo, da je kraljevska Jugoslavija nekaj drugega kot SHS, komunistična Jugoslavija pa ista kot kraljevska, če tudi ima popolnoma drugačno vsebino. Toda v tem primeru se je, mislim, treba odločiti za narodnostno državno pravo, saj državno-fevdalno z zatonom Avstrije preneha v celoti. Prestop v SHS pa je bil izveden s

politično odločitvijo in ne z okupacijo slovenskih dežel, kar bi v resnici pomenilo tudi odpravo državno-pravne kontinuitete. Slovensko zgodovino pisje bilo treba torej le nekoliko približati dejstvu in se rešiti čustvenih prijemov in naivnega prepisovanja od avstro-nemških piscev, ki seveda slovenske narodnosti nočejo poznati, odeti v nemško romantiko, prav tako ne sloveče državno-pravne zgodovine, pišejo o "Alpskih Slovanih" in le o "avstrijski" zgodovini, dasi gre za zelo zapletene in sestavljene pojme.

Podobne napake dela tudi slovenska cerkvenopravna oz. cerkvenopravna zgodovina, ki danes oklicuje "prvo" slovensko metropolijo, dasi obsega le dve škofiji in nima uradnega naslova "slovenska". Po vsebini bi morali govoriti najmanj o tretji metropoliji, prva je bila Metodova panonsko-moravska, potem panonska, nato le še moravska, pravno je torej obstajal tudi naslov "panonski". Z razdelitvijo oglejske patriarhata je bila z večjimi in manjšimi spremembami knezo nadškofija in metropolija Gorica, obsegajoč vse ozemlje do Drave. Tudi tukaj torej se ne gre za naslov "slovenska" metropolija, kot je današnja le še "ljubljanška". Seveda je treba gledati zgodovino tudi v tem, kaj naslovi pomenijo.

Zaradi naivnosti, ki jo izpričujejo naši pisci, profesorji in tisti, ki nam delajo zgodovino in politiko, je bilo zagrešenih že mnogo neumnosti. Praznovati bi morali npr. pred petimi leti 375-letnico slovenske univerze, ki je v mednarodnem registru univerz zaznamovana z ustanovitvijo l. 1595, ko so v Ljubljani jezuitje začeli visokošolski študij, praznovali pa so leta '68 le 50-letnico. Kako si, nadalje, vsak nov režim v domovini oklicuje "prvo" slovensko vladno in državno-ustanovniške praznike, meji že na burko. Istočasno pa se naši pisci divijo češkemu ali hrvaškemu "kraljestvu", srbskemu "vojaškemu" duhu, ker da smo Slovenci menda nepolitični in nevojaški, (dasi smo zadrževali skupaj s Hrvati turški pritisk na Evropo za cela stoletja) in še kaj. Danes pa pišejo v Jugoslaviji že "novo" zgodovino, t.j. zgodovino "jugoslovanskih" narodov, pri čemer ne gre za eno zgodovino, ampak za več medsebojno popolnoma ločenih, ki do leta 1918 niso imele prav nič skupnega. To se seveda s pisanjem tudi popravi, ako zahtevajo kaj takega politični razloži, slovenska čustva in še kaj.

Pravilna in nepristranska narodnostna zgodovina, gledana taka, kot je bila, in ne taka, kot bi menda morala biti po čustvenem prepričanju in nazorskem gledanju ali preprosti naivnosti in kopiranju piscev, je nujno potrebna zato, da se odkrije resnična podoba slovenskega človeka, in zato, da se naše politične predstave o narodu in državi spravijo v sklad z resnico, ne pa vnaprej podreajo malodušju in negotovosti odgovornih, ki v najkočljivejših trenutkih ne poznajo narave slovenskega človeka in so pripravljeni na vse mogoče ponižujoče kompromise, menda vse v dobro slovenskega naroda, najbolj seveda pa sebi. Toda slovenski človek je v resnici nekaj drugega. Predvsem mu mora ostati čut neuklonljivosti, stare trme, saj jo večina naših izkazuje tudi še v svetu, ne da bi se je posebej zavedali. In ta slovenski človek seveda ni pripravljen na ponižujoče podrejanje, saj o tem govori vsa zgodovina, kmečki upori niso izbruhnili namreč zaradi drugega kot zato, ker so graščaki samovoljno odpravili stare pravice

Droblinice z lemontskega hribčka

1. Čudež bl. Janeza Neumana.

Katoliško časopisje piše letos veliko o Janezu Neumanu. Tudi AD je že prinesla o njem kratič življenjepis. Danes pa o čudežu, ki se je zgodil pred 12 leti v Philadelphiji na priprošnje blaženega. Ta naslov mu je dala sv. Cerkev l. 1963.

Mihael Flanigan, ki mu je bilo 9 let, je imel kostnega raka v nogi. Razširil se je tudi v pljuča in čeljust. Po mnenju zdravnikov bi bil deček moral umreti v nekaj mesecih. Oče in mati sta vzela sinčka s seboj v cerkev, kjer počiva v stekleni krsti pod oltarjem telo blaženega. Sedaj 19-letni fant se še spominja, s kakim začudenjem je gledal rajnega škofa in vzkliknil: "Kako majhen je!" Družini se je pridružil redemptorist Francis Litz. Na dečka je položil veliko relikvijo Neumana in eno manjšo je dal staršem, naj jo nosi deček pri sebi. Vsi skupaj so molili za njegovo zdravje in ga priporočali priprošnji svetniškega škofa. Namesto da bi umrl, je Mihael ozdravil. Sedaj hodi v obrtno šolo, postal bo rokodelc.

Njegov oče je obiskoval Neuman High School v Philadelphiji. Družina prebiva sedaj v New Jersey.

V Rimu je lani 18. dec. raziskovalo zadevo 9 zdravnikov. Vsi so dali pisano izjavo, da je deček čudežno ozdravel.

Tako stoji stvari, da bo najbrž naš kandidat Baraga kmalu proglašen za blaženega. Potem bo pomagal Slomšku, da bo tudi on deležen te časti. Saj mu dolguje hvaležnost, ker ga je podpiral v misijonstvu in ga priporočal ljudem, naj se skupaj z milodari. Sicer Slomšku ce, staro pravdo (tudi o tem bi bilo treba novih kritičnih pristopov). Da bo živel brez davkov, si namreč slovenski človek nikoli ni delal utvar, tudi v zadnji vojni ne, ko so partizani obljubljali državo, v kateri ne bo davkov. In v resnici so danes dajatve v Jugoslaviji za Slovence večje, mnogo večje kot za druge, česar se v stari Avstriji, niti v zadnjem stoletju nemškotarskega pritiska ni bilo. To je tudi tista nesvoboda, sicer ne državno-pravna, pač pa dejanska. To pa je spet že druge vrste zgodovina.

S. R.

ni do take časti, ima Boga in to je vse, kar vsakega svetnika osrečuje. "Bog mi zadostuje," je že v življenju tako lepo izrazila to misel sv. Terezija.

2. Kristus Jožefi Menendez.

Ne želim velikih stvari. Kar hočem in kar mi je v tolažbo, je to, da najdem ljubezen, ki narekuje dobra dela. Prava nebesa so v mojem Srcu. Ljubezen je vse, kar hočem. Ljubezen, ljubezen.

Dokaz ljubezni so dobra dela, torej naj vsa tvoja dela dokažejo tvojo ljubezen. Bodi poslanika ljubezni v velikih in malih stvarih. Delaj vse iz ljubezni, živi iz ljubezni.

Ljubezen ti bo odvzela sebičnost in samoljubje in ti bo pomagala, da boš mislila samo na to, kako vršiti vse k moji večji časti in za dušo.

Ako duša izvrši kako zelo dragoceno dejanje zavoljo lastnih interesov ali da ustreže sebi, pa ne iz ljubezni do mene, nima veliko zasluženja. Na drugi strani, kaka malenkost, ki mi jo daruje iz ljubezni, potolaži moje Srce tako zelo, da se nagнем k nji in pozabim vso njeno nevrednost.

PRIZNALA JE — Sodna razprava proti Sari Jane Moore je bila kratka, ker je ta priznala v smislu obtožbe, da je hotela ustreliti predsednika ZDA G. R. Forda. Sodnik je vse dokazno gradivo o tem dal zapečatiti in spraviti v arhiv. Obtožena je bila obsojena na dosmrtno ječo, četudi je svoje dejanje označila za "politično veljavno".

Ako duša res ljubi, ne meri in ne tehta svojega trpljenja in svojih del; ne gleda na plačilo in išče samo to, kar veruje, da je Bogu v čast. Taka duša nikoli ne reče "Dovolj!" četudi je trudna; ker dela iz čistega namena in se ne ozira na uspeh. Se ne opravičuje ali protestira. Njen namen, sila, ki jo priganja, je ljubezen. Njeni napor in trpljenje dajo vedno čast Bogu.

Delaj vse iz ljubezni in ne pozabi, kaj sem jaz trpel za dušo.

Prava ljubezen je ponižna, velikodušna, nesebična... torej, če hočeš, da te naučim, kako ljubiti, začni s tem, da pozabiš nase. Ne obstoj pri žrtvah. Ne odnehaj, če te kaj veliko stane. Ne zmeni se za to, kar te privlači osebno in delaj vse zato, ker ljubiš.

Ljubezen me tolaži. Ljubezen se ponižuje. Vse je odvisno od ljubezni.

V teh dneh, ko me svet tako zelo žali, želim, da boš ti moj Cirenejec, da mi boš pomagala nositi moj križ.

Ne gledam na dejanje samo; gledam na namen. Najmanjše dejanje, storjeno iz ljubezni, je vredno velikega zasluženja in me neizmerno potolaži.

Zelim, da bi se duše združile z menoj, ne samo na navaden, splošen način. Hrepenim po nenehnem, tesnem združenju, kot je med prijatelji, ki živijo skupaj. Četudi ne govorijo drug z drugim kar naprej, se vendarle v presledkih pogledajo in njih uluge so sad njih ljubezni.

Vi vsi, ki hrepenite po ljubezni, a je ne dosežete, spomnite se, da ste bili ustvarjeni za večno Ljubezen, ne pa za tako, ki mine s časom.

Kadar se vam zdi, da me ne ljubite in vendar mi neprestano pripovedujete, da me ljubite — takrat tolažite s tem moje Srce, bolj kot kdajkoli prej.

Kaj, če si majhna in slabotna... vse, kar pričakujem od tebe, je, da me ljubiš in me tolažiš.

(P.S. — Nekaterim sedanjim modernim teologom zgoraj omenjeni Jezusov govor sestrji Jožefi gotovo ne bo všeč. Saj Kristus ne more več trpeti. Čemu toliko govoriti o tolažbi itd.)

S. Jožefo Menendez imenujejo drugo sv. Margareto Alakok, božjo poslanko našega stoletja. Umrla je l. 1923. Jezus ji je tožil, kako ga boli nehvaležnost sveta, posebno še nezvestoba njemu posvečenih. Naj ona za-

dostuje za njih mlačnost in s tem tolaži njegovo Srce. V nedesh, v tabernaklju še ima vedno človeško Srce. Je še vedno človek, mu je gotovo všeč, če mu skušamo s svojo ljubeznijo nadomestiti, česar ne dobi od njegovih sovražnikov. To je tolažba njegovemu Srcu. Obiski presv. Zakramentu, zadostila sv. obhajila, sv. maša, sv. ura so mu med drugimi pobožnostmi najbolj všeč.

3. Mučenec za San Diego.

Franciskani so bili prvi misijonarji v Ameriki — na zahodu. 115 jih je dalo v teku misijonarjenja življenje za Kristusa med poganskimi Indijanci. Najbolj poznan v zgodovini je Junipero Serara, ki je ustanovil večino misijonskih postaj ob cesti El Camino Rey v Kaliforniji. Sicer je umrl naravne smrti — pilača ga je kača klopotača, a je bil tako utrjen v čednostih, da je vedno potoval od misijona do misijona peš, četudi se mu noga ni nikoli pozdravila od kačjega pika. Father Serra se je rodil na Malorki, španskem otoku. Sestnajst njegovih rojakov je delovalo z njim v kalifornijskih misijonih. Eden med njimi, Padre Louis Jayme je bil prvi med njimi, da je doprinesel žrtev svojega življenja za spreobrnjenje Indijancev.

Rojen je bil na Malorki v San Juanu 18. okt. 1740. Prvo podlago izobrazbe je dobil pri svojem župniku. Pozneje se je šolal v San Bernardino, ki je bila tudi Juniperu Serra njegova Alma Mater. Leta 1760 je postal franciskan. Teologijo je študiral v San Franciscu, ki je bila materina hiša franciskanov na otoku, 22. dec. 1764 je bil posvečen v duhovnika. Tu je učil filozofijo do l. 1770. Zaprošil je, naj ga pošljejo v ameriške misione. Bil je uslišan! Po dolgi trudopolni vožnji preko Atlantika je došel v Špansko Ameriko (New Spain). Udeležil se je tečaja, v katerem so se služabniki Križa utrjevali v pomanjkanju, naporih, samopremagovanju in pokori in se pripravljali za delovanje. Oktobra je 10 misijonarjev odšlo v Kalifornijo, kjer so nameravali ostati 10 let.

Jayme je bil ves srečen, ko mu je njegov predstojnik Padre Serra določil za kraj njegovega delovanja misijon San Diego. Mladi pater ni slutil, da je bil ta misijon njegovo prvo in zadnje mesto — da bo njegova kri oškropila ta kraj, da bo iz nje vzklilo novo seme kristjanov.

Z vso mladostno navdušenostjo se je lotil dela. Naučil se je kmalu jezika Indijancev in spisal v njem katekizem. Žel je uspehe. L. 1775 je imel že 431 spreobrnjenec. To pa ni šlo v račune Satanu. Yuma Indijanci so bili nezanesljivi, hinavski, izdajalski. Njihovi čarovniki so jih nahujskali proti misijonarjem. 4. nov. 1775 ponoči je 600 poganskih Indijancev napadlo samostan in misijon. Pater Jayme se je zbudil ob prasketanju ognja. "Ljubezen Boga, otroci!" je pozdravil Indijance. Vrgli so se nanj z vso krutostjo, ga slekli, sestrelili vanj 18 pušic in mu stolkli obraz z gorjačami. Ko je nekdo ustrelil med Indijance s puško, so se prestrašili in razbežali. Truplo mrtvega patra, šele 35 let starega, so pokopali v kapeli. To je bilo ravno pred 200 leti.

s. M. Lavoslava

Praga dolži CIA vodenja Radia Free Europe

BONN, ZRN. — Neki 30 let stari Pavel Minarik, ki se je novinarjem predstavil kot kapetan češkoslovaške obveščevalne službe, je zatrjeval, da je bil več let v službi češkega oddelka Radio Free Europe in da je pri tem dognal, da je ta "pod vodstvom CIA".

Posle vršeci direktor Radio Free Europe je potrdil, da je bil neki Pavel Minarik v službi te ustanove, pa njegove trditve sicer označil za "odpadke".

Turki umaknili nekaj svojih vojakov s Cipra

ANKARA, Tur. — Ko se turški zunanji minister Isihan Sabri Caglayangil pripravlja na obisk v ZDA, so tu objavili, da bodo umaknili s Cipra 2.000 svojih vojakov. Skupno naj bi bilo od julija 1974 umaknjenih s Cipra okoli 12.000 turških vojakov, tam pa jih je še vedno okoli 28.000.

Položaj na otoku je kočljiv, ko Grki očitajo Turčiji, da naravno naseljuje del Cipra, ki ga je zasedla poleti 1974, s Turki iz Male Azije. Te naseljujejo v domovih in vaseh, iz katerih so pred Turki bežali ciprski Grki, katerih sedaj ne pustijo nazaj domov.

Pogajanja med otoškimi Grki in Turki doslej niso privedla do kakih večjih uspehov. Grki se bodo verjetno morali sprijazniti z delitvijo otoka, toda niso voljni priznati Turkom vsega, kar so zasedli. Turkov je komaj kak petino, prebivalstva Cipra, turške čete pa imajo zasedene okoli 40% celotnega otoka, med tem njegov najrodovitnejši del.

Grčija bo sprejeta v Evropski skupni trg

ATENE, Gr. — Predsednik grške vlade Karamanlis je pozval k sebi poslanike držav članic Evropskega Skupnega trga in jih povprašal, kako je s sprejemom Grčije v Skupni trg.

Pretekli teden so namreč voditelji Skupnega trga Grčijo načelno sprejeli, pa določili za njo "pripravljalno dobo", katere trajanja pa niso objavili.

Carst Memorials Kraška kannosenska obrt

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
425 Waterloo Rd. 181-2227

MALI OGLASI

Euclid Brick Condo

Modern 8 yr old 2 large bedrooms up, 1 1/2 baths. Living rm. Din. rm. combo. Appliances, plus extras. Very good rental area. \$21,500. For more info call 486-5684 (x)

ROOMS FOR RENT

Small 2 bedrooms, up, no pets, no children on E. 167 St. off Grovewood. Call 842-2950. (21)

Lastnik prodaja

Zidan bungalov na Chardon Road s 3 spalnicami, razdeljeno kletjo, 2 kaminoma in garažo za 2 avta. Izpod \$50,000! Kličite 261-8598. (33)

Apartment for Rent

4 large rooms, private basement, includes refrigerator and stove, also furnished heat, located at 317 E. 156 St. Rent is \$140 per month. Call 732-7460. (21)

Euclid

Zidana 2-družinska, odlična naložba, po 3 spalnice vsako stanovanje, rekreacijska soba, centralno zračenje spodaj, dve in pol garaže. Morate videti, da jo boste cenili.

Nova zidana ranč

Krasna sredinska predoba, 3 spalnice, formalna jedilnica, prostorna kuhinja z vgrajenimi napravami, vsa podkletena, dvojna priključena garaža, kvalitetna gradnja. Pripravljen za vašo izbiro dekoracije.

UPSON REALTY

UMLA

499 E. 260 St. RE 1-1070
Odperto od 9. do 9. (21)

Help Wanted — Female

Cleaning Woman Wanted

To work three half days or one full day in University Heights home. Call 371-3340. (20)

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

JANEZ JALEN:

BOBRI

Druga knjiga
ROD

"Tako, da boš vedela. Če pa hočeš biti Lisjakova, ga pregovori, naj si pred tabo vzame za prvo ženo katero koli mladenko iz uglednega rodu, samo Pisane Tulpe ne."

"Mu povem ob priliki," je rekla Zorna. Mislila si je pa: "Če je tako, sem pa že rajši Ostrorogova četrti žena. On je glavni. Presukani pa nikoli ne bo."

Jelen je odšel nazaj pod bresč. Koj za njim je prišla na jaso tudi Kalina. Uvrstila se je v krog mladcev in mladenk, ki so se držali za roke in v širokem krogu vrteli okrog debela razglednega bresta. Piščalar je pa udarjal na struno:

Brenka, brenka, brenka, brenka, brenk —

In so peli in se vrteli, dokler se ni sonce povzpelo na svoj vrh. Lisjak in Kalina sta se ves čas drug drugega skrbno izogibala.

Med vriskom mladcev in veselimi vzkliki mladenk se je rod Ostrorogega Jelena začel razhajati. Vračali so se nazaj na kolišče. Zadnji je pristal gospodar. Nič kaj prave volje ni bil. Jezerni Roži, ki ga je vprašala, kaj se mu je prikazalo v vide-nju mladega zelenja, je odgovoril samo: "Mhm!"

Roža ni marala več siliti vanj. Pod noč se je pripodila nad Veliko jezero prezgodnja spomladanska nevihta.

DONEBNI PLAMENI

Ponehali so spomladanski vetrovi. Goščave so ozelenele prav do vrha Črne gore. Trave so odgnale za ped visoko. Ločje in trstje pa je preraslo številna, skrbno prikrita gnezda povodnih in močvirskih ptičev.

Na obširni planjavi po vrhu Brda se pa zelenje nikamor ni moglo ganiti. Kakor orjaški okostnjaki so stegala prastara drevesa na vse strani svoje suhe veje. Pod njimi se pa skozi dokajšnjo plast odpadle suhljadi novo rastlinje kar ni moglo preriniti.

Že pred več leti, ko je bil umrl Brkati Som še čvrst možak, se je bil Ostrorogi Jelen, potem ko je dobil privoljenje od očeta, čigar svet je bil, odločil, da skrči goščavo po vrhu Brda in napravi iz nje rodno zemljo. S hlapci je zasekal vsa drevesa, da so se posušila. Stalo ga je dokaj truda. Najtežje delo se je bil pa namenil postoriti to spomlad. Čakal je samo še pravega časa in vremena.

Sonce in veter sta presušila že

vsu preperela in z dolgimi, sivimi mahovi porasla debela. Na bližnjih jasih se je sivkastorjava lanska trava pod novoozelenelo kar pogubila. Ne bo se vne-mala od isker, ki bi jih raznesla veter ali pa vročina sama. Gorje, če bi se požar razdivjal in zajel brezmejne neprehodne goščave.

Ostrorogi Jelen je že več dni pošiljal svoje moške na Brdo. Ukazal jim je, naj za krajem posekajo vsa suha drevesa, tako da bodo padla na notranjo stran. In prav tako naj ob robu žive gošče vsaj za tri sežnje na široko zvlečejo vso hosto in suhljad na sredo shalja.

Več dni so od jutra do večera pele sekire in tolkli cepini po vrhu Brda, preden je mogel Vztrajni Volk, ki je vodil vse delo, sporočiti gospodarju, Ostrorogemu Jelenu, naj pride in podtakne ogenj. "Ponoči se ogenj vse veličastneje vidi," si je mislil Ostrorogi in namenoma čakal, dokler ni zašlo sonce. Potem je nagrebel raz svoje lastno ognjišče dokajšen lonec žerjavice in odveslal. Mračilo se je že, ko je prišel pod Brdo. Prijel je lonce za locen in odšel navkreber. Možje in mladci so se glav-varja razveselili. So ga bili že težko pričakovali.

Jelen je obstal. Predenj je stopil Vztrajni Volk in mu podal dolgo smolnico. Gospodar je

stresel žerjavico iz lonca na tla, pokleknil poleg nje, pritaknil osmoljeni konec plamenice, se z glavo sklonil prav k tlu in zapihal v žareče oglje. Smola je zacvrčala in se brž vnela. Ostrorogi je vstal in počakal, da se je plamenica razgorela. Potem pa—

Vztrajni Volk je očetu kazal, kje je pod velikimi grmadami dratja in lesa podtaknjeno netivo. V drugega za drugim je segel Jelen z gorečo plamenico. Preden sta Ostrorogi in Vztrajni obšla vse shalje, se je na kraju, kjer je Jelen najprej zažgal, ogenj povzpel že v suhe krošnje orjaških dreves.

Od sonca in vetra presušeno dratje se je vnelo na vseh koncih in krajih. Plameni so švigili proti nebu in zajeli vsa drevesa. Razdivjal se je požar, kakor bi iz same zemlje bruhal ogenj. Veter, ki je potegnil z gora, je nagibal vrh plamena proti jezeru in odnašal dim daleč na odprto vodo. Zažarelo je

nebo, zažarelo je pa tudi Veliko jezero, kakor bi samo gorelo.

Prasketanje, ki se je bilo koj spočetka pričelo oglašati v plamenih, je čimdalje bolj naraščalo in se sprevrglo v treskajoče grome. Kakor bi se utrinjale zvezde, so se vsipale iskre v jezero in ugašale v razsvetljeni vodni gladini, po kateri so hiteli veslati številni drevački od kolišča Ostrorogega Jelena. Otroci, ženske in starci, vsak, prav vsak, kdor je le količkaj mogel, je hotel videti veličastni požar od blizu.

Noč je zagrnila zemljo. Večerno stran Velikega jezera je razsvetljevalo goreče Brdo. Okrog ognja pa se je zbiral rod Ostrorogega Jelena.

Zorna Kalina je dospela med prvimi. Z mladenkami je hitela po bregu navzgor. Pa je vso gručo kaj kmalu zaustavila pekoča vročina. Kalina je stopila za deblo debele breze in od tam opazovala silni ogenj, v katerem je preperelo drevje kar ginilo.

Zorna je prav dobro vedela, da se ji ne more nič pripetiti, pa jo je vendar pričela obhajati čudna groza. Pred njenimi očmi so plameni neukrotljivo požirali suho goščavo, katero je bil zažgal Ostrorogi Jelen. Več let je pri pravljah nocojšnji požar, ki bi se rad razbesnel daleč naokrog, pa se ne more, ker ga Ostrorogi drži kakor na vrvi.

ZA VALENTINOVO
poklonite svojim dragim
AMERIŠKO DOMOVINO

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

ZASTOPNIK PALESTINECV
— Basel Amin Aql zastopa Palestinsko osvobodilno organizacijo pred Varnostnim svetom ZN.

Ženini in neveste!

Naša slovenska unijska tiskarna Vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

SMUČARSKA POROKA — Včasih smo videli na fotografijah častnike z dvignjenimi sabljami ob porokah tovarišev, tu vidimo smučarje, ki so v sličen pozdrav dvignili smučarske palice, ko sta se poročila Cathy Aldinger in John Ives v Scotch Valley pri Stamfordu, N.Y.

TEMELJITA
ČISTILNA PRODAJA
pri MANDEL'S
VSE ZIMSKE OBITVE
ZA VSO DRUŽINO

MOSKI BOLJSI CEVLJI - PREJE PO \$19.99 ZDAJ \$8.87

OTROSKI CEVLJI OD VELIKOSTI 4

(Izbrane oblike) redno \$12-13 - \$4.87

ZENSKI CEVLJI OD \$3.87 DALJE

MOSKI CEVLJI OD \$8.87 DALJE

Vsi gumijasli škornji in obutev

za vso družino s 40% popusta

MANDEL'S SHOE STORE

6125 St. Clair Avenue

391-3850

Pri Mandelu Vam je zagotovljena prava meral

SPORNI POLOŽAJ — Rogers C. B. Morton je prevzel mesto posebnega predsednikovega svetovaleca in zveze s kampanjskim odborom. Vpisan je bil na plačilno listo uradnih predsednikovih pomočnikov, ko nekateri demokrati glasno izjavljajo, da bi moral biti plačan iz volivnega sklada predsednika G. R. Forda.

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepič.

Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE